

ЧИННИКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА РІВЕНЬ ЗАЙНЯТОСТІ СПЕЦІАЛІСТІВ-ВИПУСКНИКІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ

Садовська А.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Інженери знову потрібні Україні. Стара генерація, що отримала освіту ще за часів СРСР, поступово замінюється молодими інженерами. Єдине джерело поповнення – підготовка і випуск молодих фахівців вищими технічними навчальними закладами. Проте шлях до першого робочого місця пролягає через ринок праці. Знайти роботу за обраною навчальною спеціальністю вдається не усім випускникам показана гістограма, яка відображає процент тих випускників технічних вишів, які знайшли роботу за спеціальністю в перший рік після отримання диплому. Чи можна застосувати соціологічне знання аби поліпшити ситуацію? Очевидно, що так. Ми можемо, по-перше, зібрати та проаналізувати соціальну інформацію стосовно долі молодих інженерів на ринку праці, по-друге, застосувати соціологічний підхід для розробки соціальних технологій, які допоможуть оптимізувати ринок праці, аби молоді інженери почувалися на ньому впевненіше, а працедавці отримували тих фахівців, на кого розраховують. Таким чином, є реальна соціальна проблема, і є наукова проблема, що має бути розв'язана засобами сучасної соціології.

Серед основних чинників можемо назвати законодавчі, економічні, соціально-політичні, зміна форм власності підприємств, внутрішня і зовнішня міграція, рівень освіти, затребуваність професій та демографічна ситуація в країні, науково-технічний прогрес, розвиток конкуренції, динаміка регіональної економіки, розміщення виробництва, спрямування соціальної політики та інші. Крім того, є чинники, які впливають на затребуваність спеціалістів-випускників технічних ВНЗ, серед яких психологічні, політичні, мотиваційні, соціальні, національні, і культурні.

Очевидно, дія зазначених чинників має протирічивий характер, в одних випадках вони можуть сприяти працевлаштуванню, в інших – створювати проблеми та бар'єри.

Отже, до ключових проблем зайнятості молодих спеціалістів відносяться і психологічні, і політичні, і мотиваційні, і соціальні, і національні, і культурні. Серед них можна виокремити невідповідність життєвих установок, цінностей і моделей поведінки молодих інженерів потребам країни, відсутність комплексної системи виявлення та просування ініціативної і талановитої молоді, відсутність у молоді інтересу до участі в суспільно-політичному житті суспільства, соціальна ізоляція молодих людей, які перебувають у важкій життєвій ситуації, відсутність можливостей для повноцінної соціалізації та залучення в трудову діяльність, відсутність національної та соціокультурної самоідентифікації молоді та інші.